

4.3.2018

JÁ MUZIKANT - TVŮRČÍ DÍLNA PRO DĚTI - SMETANOVSKÉ DNY

Český rozhlas Plzeň, studio S1 , Plzeň

Muzikanti na cestě

Scénář

Před začátkem: Průvodčí v místnosti kontroluje dětem "jízdenky". (Třeba dětem u vchodu rozdáme papírky coby vstupenky do místnosti / jízdenky do vlaku.) Když už jsou všichni na místě – muzikanti začnou hrát, ale venku, Pavla je taky venku a zpívá: "Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země..."(Předehra a 1 sloka) Muzikanti přicházejí na nádraží, zpívají a hrají.

Průvodčí: Nastupujte! Nastupte si do vlaku (říká muzikantům), kam jedete?

Muzikanti a Pavla cestují po Evropě od města k městu a hrají. Nevědí, kde budou hrát příště.

Pavla: Kam jede tento vlak?

Průvodčí: Ach jo, když ani nevíte, kam jedete, tak ani nemáte správnou jízdenku. Podívejte se na ostatní cestující, všichni mají jízdenku.

Pavla: Máme tolik pozvání hrát po Evropě, že ani nevíme, kam máme jet, je nám vlastně jedno, kam jedeme, kam cestujeme. Ať je krutý mráz, vítr, který unáší klobouky, strašidelná bouřka, vichřice, která unese i violoncello... My vždycky sloužíme hudbě!

Průvodčí: Tak víte co? Pojdte do vlaku, a pokud se vám chce, můžete nám hrát v jídelním voze, pobavit cestující a zpříjemnit jim dlouhou cestu. Průvodčí vyhlédne z okna – ještě jsme nevyjeli. Co se mohlo stát? Proč zdržují? Podle jízdního řádu už jsme před 15 minutami měli opustit plzeňské nádraží.

Pavla: To nevádí, zatím si můžeme povídat s panem průvodčím: povězte, víte vůbec, to je to hudba?

1. hra

Jaký je rozdíl mezi hlukem a tónem? hrajeme tóny – ptáme se dětí, co je hluk a co je tón) Jaká je výška tónů a co je to stupnice? Pavla vypráví o skládání tónů za sebe, melodií, písničky, stupnici – panák. Průvodčí skáče panáka. Přizvat děti ke skákání.

Pavla: Než pojedeme, povyprávím vám, kde všude jsme hráli. :

Jednou jsme dlouho jeli vlakem, cesta trvala několik dní, ani jednou jsme nezastavili a mířili jsme přímo do země fjordů a sobů!

Někde v Norsku prý žil jeden kluk, jmenoval se Peer Gynt, chodil po lesích a zažil spoustu dobrodružství se skřítky a zvířátky.

Norský skladatel Edvard Grieg Peerovy příběhy zhudebnil. Poslechněte si část, když se na Peera Gynta rozzlobí král hor, hrozí mu, že ho hodí do polévky a uvaří.

Grieg: Peer Gynt – Ve sluji Krále hor

Průvodčí: Uf, to je strašidelné!

Pavla: Ano, Norsko je trochu drsné a temné místo, proto jsme se vydali na jih a dojeli do Německa, kde svítilo sluníčko. Byli jsme v Lipsku a navštívili jsme i Bachovo muzeum. Víš, kdo byl Johann Sebastian Bach?

Bach byl hudební skladatel, ale také hrál na varhany, cemballo (předchůdce klavíru), housle a violoncello, kromě to byl kapelník a vedl orchestr a chlapecký sbor. Napsal sólové suity pro cello. Jeho hudba zněla na zámcích a královských dvorech.

Bach – Courante (několik takt jenom)

(Pavla udělá pukrle, průvodčí se ukloní)

Průvodčí: V Bachově muzeu jsem ještě nebyl, ale v Německu už jednou ano, rybařil jsem u jezera, kde jsem chytil obrovského pstruha!

Schubert: Pstruh

Průvodčí se podívá na hodiny a kroutí hlavou. To není možné.

Pavla: Co se děje?

Průvodčí: Čas je postrach všech nádražáků, hodiny tikají a vše musí probíhat přesně podle jízdního řádu, nástup trvá 10 minut, na kontrolu jízdenek máme 20 minut, než vlak zastaví v další stanici. Na vyplnění papírů o cestě máme 30 minut. 6 lidí v každém kupé, 9 vagonů, více než 400 sedadel, tedy může být více než 400 cestujících. Všechno musí proběhnout včas!

Průvodčí kouká na hodiny a řekne....

Průvodčí: vlak jezdí přes vídeňské hlavní nádraží, tam jsou panečku velké hodiny! Když zavřu oči, slyším, jak tikají.

Pavla: Čas je důležitý i v hudbě, věděli jste, že Haydn...

(Popovídat o Haydnovi o vídeňských věcech. (Tempo, rytmus) Máme skladbu o tikání hodin.)

Haydn – Clock symphony

Průvodčí posouvá rukou hodiny, zatímco muzikanti hrají.

Průvodčí: Čím je ještě známá Vídeň? (Vídeňský řízek, čokoládové bonbony.)

Mozart 40. symphony

Průvodčí: Já toho bohužel o hudbě moc nevím, celý život se zajímám o vlaky.

Pavla: Věděl jsi, že i Dvořák měl rád vlaky?

Během povídání už hudebníci začnou hrát.

Dvořák: Humoreska

Pavla: Je nás málo. Potřebujeme další muzikanty a vagónky.

Pozvat děti dělat vláček. Natrénovat a potom s Dvořákovou Humoreskou (jenom opakovat začátek)

2.hra. Vláček s dětmi

Pavla: Teď se všichni zase posadíme a představme si, že jsme na dlouhé cestě a chce se nám spát. Trochu se necháme ukolébat.

Mozart: Ukolebavka

Průvodčí usíná. Pavla ho vyruší ze sna.

Pavla: a jakou hudbu vlastně posloucháte, pane průvodčí?

Průvodčí sebou trhne. Lekne se a začne pískat na píšťalku, ptá se:

Průvodčí: už jsme tady? Jeeee... rychle! Vystupovat!

Pavla: ne, buďte v klidu, ještě jsme vůbec nevyrazili. Ptala jsem se, jakou máte rád hudbu.

Průvodčí: Cože? Jakou mám rád hudbu? Jednou jsem byl na vesnické tancovačce, hráli tam všelijaké lidové písničky, umíte je zahrát?

Janaček: Koničky milého

Průvodčí: Dobře, vidím, že máte hudbu v krvi. Odkud vlastně pocházíte, muzikanti?

Průvodčí se ptá, jestli jsou všichni z Čech. – ne, já jsem z Maďarska

Orsi: Ne! já jsem z maďarska!

Průvodčí: A jaké máte v Maďarsku skladatele? Zahrajte nám.

Bartók – Duda

Průvodčí: Maďarská hudba je moc pěkná, ale já mám radši maďarské klobásy a guláš.

Pavla: To ještě nic není, pane průvodčí! Houslistka přichází z ukrajiny, nevíte jaký má temperament, ona hraje *úžasně!* Pojd'me pozvat všechny cestující a zahrajeme vám malý koncert, virtuosní, přímo mistrovské dílo, něco takového ještě neslyšeli.

Vivaldi: Čtvero ročních období – zima

Pavla: kdo chce zazpívat a zahrát s námi?

3. hra

Učíme děti písničku Já jsem muzikant. – Sloka s Housličkami. Jednou sama, jednou s dětmi Tři muzikanti jsou málo – Uděláme orchestr a budeme zpívat **Já jsem muzikant** – zkusit i další sloky. Děti zpívají i hrají.

Zavěr: Ukáže se, že vlak celou dobu stál na nádraží, celá cesta se odehrávala jen v představách.

Program:

Píseň: Já jsem muzikant

Norsko - Grieg: Peer Gynt

Německo - (Bach: Solo Suite – Courante)

Schubert Pstruh

Rakousko - Haydn: Symfonie č.101 „Hodiny“

Mozart 40. Symfonie

Čech - Dvořák: Humoreska

Rakousko - Mozart: Ukolebavka

Čech - Janaček: Koničky milého

Maďarsko - Bartók: Dudanóta

Italie - Vivaldi: Čtvero ročních období – zima Allegro

Hry:

1. Jaký je rozdíl mezi hlukem a hudbou (hrajeme tóny – ptáme se dětí, co je hluk a co je tón), panák
2. vláček
4. společné zpívání, rozdávání nástrojů